

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעם רבינ'ס מ'שלים

העור הקדוש

וייהי היום, ר' טוביה שוכב על מטתו ברגעיו האחרונים כֵּאן עלי אדמות, לאחר תפלה ויודי והכנות אחרונות לקראת המעבר לעולם שכלו טוב. לפתע נרעשים כל סובביו ואינם מאמינים למשמע אַזְנֵיהֶם.

טוביה העור פוקח את עיניו, ומוציא מפיו את המלים שהעבירו רתת וזיע בין כל שומעיו. וכה אמר:

"ברוך ה' כל ימי לא הייתי עור כָּלל, והיו לי עינים טובות ובריאות; רק מפני שאני מנגן בחתנות, והמכשולות מצויים, וממילא אני צריך לשמר את עיני, על כן עצמתי עיני לגמרי ולא פתחתי אותן עד עתה, כדי שלא אכשל בראיה לא טובה".

על פי מעשה זה שספר הבעש"ט, נתן ללמד את גדלת חשיבות הזהירות בשמירה על קדשה העינים, כאשר יש לאדם נסיונות ומקומות בהם מזדמן שאינם שמורים וטהורים, עליו לחפש ולנסות כל טעדי שבעולם בכדי לעצם את עיניו ולהמלט מראיה שאינה טהורה, ראיה שאין רוח חכמים נוחה הימנה.

נשתדל בכל כחנו לא להגיע למקומות בהם המכשולות מצויים, ונעצם את עינינו מראות ברע. (ע"פ כוכבי אור סיפורים נפלאים).

"זה נשמע צליל של ר' טוביה", קורא ר' יוסף לידידו הטוב ר' פנחס בחדוה. "מנגינותיו לבביות וערבות, צלילים מיוחדים שאין אצל שאר המנגנים. בוא נראה, יש כֵּאן בחתנה הרבה אנשים, הם שמחים ורוקדים צוהלים ומרננים..."

"יו, ר' פנחס! תשמע, זה טוביה! כן זה טוביה המנגן הכשר!!! טוביה המנגן העור שספרתי לך עליו, הוא אחד המנגנים החשובים והמיוחדים כֵּאן בכפרים, אנשים אוהבים אותו, הוא בא לחתנות מנגן ומשמח, לא רואה אף אחד, הוא מרכז בנגינה, עסוק במצותו לשמח חתן וכלה. לאחר החתנה מזדרז לביתו. הוא אדם ישר ונאמן".

"אנשים מרחמים עליו שהוא עור ומזמינים אותו לנגן בכדי שתהיה לו פרנסה. תראה, עומדים סביבו כמה ילדים ומבגרים, מביטים בו ברחמנות..."

ר' פנחס מאזין לשיחות הילדים התמהים: "איך הוא יכול לנגן כזה יפה?... אבל הוא עור ולא רואה כלום? מה, הוא לוחץ על הכפתורים בלי לראות כלום??? רגע, איך הוא הולך הביתה? ומה איני מבין - כך הוא נולד בלי שיוכל לראות? אבל אני רואה שיש לו עינים? אז למה הוא לא יכול לראות עם העינים האלה, מה, זה לא עובד?..."

ספּוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת מִשָּׁנִים קַדְמוֹנִיֹת

שִׁיחֹת שְׂאֵחַר ספּוּרֵי הַמַּעֲשֵׂיֹת (4)

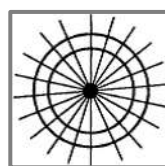
[אות ו] מִפְּלִשְׁפֹּן וְכַל־שָׁפֹן כְּשִׁישַׁעַר בְּדַעְתּוֹ: ה'קוּיִם' נִמְשָׁכִים עַד 'עוֹלְמוֹת־עֲלִיוֹנִים', אֲשֶׁר כָּל הַגְּלָגְלִים 'נִגְדָם אֵינָם נִחְשָׁבִים כְּלוּם! - נִמְצָא: שְׂאִין שְׁעוֹר לְהַרְחֹק' שֶׁנִּתְרַחַק שָׁם בְּ'עוֹלְמוֹת־עֲלִיוֹנִים', עַל־יְדֵי הַרְחוֹק כָּל־שֶׁהוּא, אֶפְלוּ 'פְּחוֹת מַחוּט־הַשְּׁעָרָה' שֶׁנִּתְרַחַק וְהֵלֶךְ [שֶׁנִּתְעַלָּה מֵעֵלָה מֵעֵלָה] מִמָּקוֹם שֶׁהָיָה בַתְּחִלָּה!

כִּי אִף שֶׁבָּכָאן בְּהַ'אַרְצֵי־הַתְּחִתּוֹנָה', לֹא נִתְרַחַק וְהֵלֶךְ [לֹא נִתְעַלָּה] רַק 'פְּחוֹת מַחוּט־הַשְּׁעָרָה! - שֶׁבְּעֵינָיו לֹא נִתְרַחַק [לֹא נִתְעַלָּה] כְּלוּם! כִּי זֶה אֵי־אֶפְשֶׁר לְשַׁעַר, רַק הַשִּׁמִּי־יִתְבַּרֵּךְ! - עַם־כָּל־זֶה: שָׁם בְּ'עוֹלְמוֹת־עֲלִיוֹנִים', נִתְרַחַק [נִתְעַלָּה] 'כַּמָּה וְכַמָּה אֲלָפִים עוֹלְמוֹת וּפְרָסָאוֹת! - מִפְּלִשְׁפֹּן וְכַל־שָׁפֹן כְּשִׁישַׁעַר הוֹלֵךְ פְּרָסָה אֹ כַּמָּה פְּרָסָאוֹת בְּעִבּוֹד־הַשָּׁמַיִם! "עֵין לֹא רָאֵתָה" וְכו' [אֲלֵקִים זוֹלָתָךְ, יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לּוֹ] [יִשְׁעִיָּה סד, ג]!

(ב'חִי־מוֹהַר"ן סִימֵן סה, כּוֹתֵב מוֹהַר־נִ"ת ז"ל: הַמַּעֲשֵׂה מֵעַנְיֵן הַצְּדִיק שֶׁנִּפְּלַ פְּעַם־אֶחָד לְעַצְבוֹת גְּדוֹל וְכו', שֶׁנִּדְפַס כְּבָר בְּספּוּרֵי־מַעֲשֵׂיֹת, שֶׁנִּכְתְּבָה כְּפִי מַה שֶׁשִּׁמְעֵתִי בְּעַצְמִי מִפִּי הַקְּדוֹשׁ ז"ל בְּעַצְמוֹ. שֶׁמֵּעֵתִי מֵאִישׁ אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁאָמַר: "שֶׁהוּא שִׁמְעַ מַעֲשֵׂה זֹאת מִפִּי רַבְּנוּ ז"ל בְּסִגְנוֹן אַחַר קִצָּת" - וְגַם בְּספּוּרֵי־הַמַּעֲשֵׂה הָיָה קִצָּת שְׁנוּי וְכו': שֶׁהָיָה צְדִיק אֶחָד, גְּדוֹל בְּמַעֲלָה, שֶׁהָיָה מ'מֵאֲרִי־דַח־שְׁבָנָא', שֶׁהָיָה מִחֻשָּׁב עַצְמוֹ בְּכָל יוֹם: "אִם עָשָׂה עִבּוֹד־הַשָּׁמַיִם

הַמִּשְׁךְ מַעֲשֵׂה בְּצִדִּיק שֶׁנִּפְּלַ עָלָיו עַצְבוֹת [אות ה] וְלִהְבִּין זֶה: כִּי יְדוּעַ: שֶׁהָעוֹלָם הַגָּשְׁמִי הַזֶּה הוּא רַק נִקְדַּת הַמְּרִפּוֹ בְּתוֹךְ הַגְּלָגְלִים, כְּמִבְּאֵר לְ'בַעֲלֵי־תְכוּנָה! [חֻכְמַת אֶסְטְרוֹנוֹמִיָּה, מֵהֵלֶךְ הַשָּׁמַשׁ וְיָרַח וְכוּכְבָּיִם - עֵינָ: 'רַמְבַּ"ם' הַלְכוֹת קְדוּשַׁת־הַחֹדֶשׁ; 'ספּוּרֵי־הַבְּרִית'; 'ספּוּרֵי־הַתְּכוּנָה' לְרַבֵּי חַיִּים ווִיטְאֵל] - וּמִפְּלִשְׁפֹּן נִגְדַ 'עוֹלְמוֹת־עֲלִיוֹנִים', בְּנִדְאֵי אֵינָה נִחְשָׁבֶת כָּל הָאָרֶץ יוֹתֵר מ'נִקְדָּה'!

וְיְדוּעַ: שֶׁכָּל ה'קוּיִם' שֶׁתִּמְשֹׁךְ מ'נִקְדַת־הַמְּרִפּוֹ, הֵנָּה הֵם אֲצֵל ה'נִקְדָּה' סְמוּכִים כָּל ה'קוּיִם' זֶה לָזֶה! וְכָל מַה שֶׁמִּתְרַחֵקִים מֵה'נִקְדָּה', הֵם מִתְרַחֵקִים זֶה מִזֶּה יוֹתֵר! - וְכֵן כְּשִׁיִּתְרַחֵקוּ ה'קוּיִם' הַרְּבִיּוֹת מֵאֵד מֵה'נִקְדָּה', יִתְרַחֵקוּ גַם־כֵּן ה'קוּיִם' זֶה מִזֶּה מֵאֵד! אִף שֶׁלְמַטָּה אֲצֵל ה'נִקְדָּה' הֵם סְמוּכִים זֶה לָזֶה! - כְּזֶה [רְאֵה הַצִּיּוֹר]:

נִמְצָא: אִם יִשְׁעַר בְּדַעְתּוֹ: 'קוּיִם' נִמְשָׁכִים מֵה'אַרְצֵי־הַתְּחִתּוֹנָה', אֶפְלוּ רַק עַד הַגְּלָגְלִים' - נִמְצָא: אֶפְלוּ אִם אֵינּוּ הוֹלֵךְ מִמָּקוֹמוֹ, רַק כְּ'מֵלֵא־הַחוּט' - אִף־עַל־פִּי־כֵן: בְּ'מָקוֹם־הַגְּלָגְלִים', נִתְרַחַק מִמָּקוֹם שֶׁהָיָה נִגְדַ רֵאשׁוֹ תְּחִלָּה, נִתְרַחַק עֲתָה כַּמָּה וְכַמָּה אֲלָפִים פְּרָסָאוֹת, לְפִי עֵרֶךְ גְּדוֹל הַגְּלָגְלֵי־הָעֲלִיוֹן' נִגְדַ ה'אַרְצֵי־הַתְּחִתּוֹנָה', כִּידוּעַ! - כִּי שָׁם קְבוּעִים 'כוּכְבָּיִם' אֵין מִסְפָּר, וְכָל 'כוּכָב' הוּא בְּעֵרֶךְ גְּדוֹל 'זֶה הָעוֹלָם', וְיוֹתֵר! [עֵין עוֹד בְּ'לְקוּיֵי־הַלְכוֹת', עֵרוּבֵי־תְחוּמֵינָהּ, ה, כ].

ו - שְׁנֵי מִינֵי פִּלְטִין

[אות א] דע: שׁיֵשׁ שְׁנֵי מִינֵי פִּלְטִין! - ו'שְׁנֵי הַפִּלְטִין' דומין זֶה לְזֶה, בְּאֶחָד דֵּר בּוּ מְלֻךְ, וּבְהַשְׁנֵי דֵּר 'עֶבֶד'! וּבּוֹדַי בְּאַמְת: הוּא חֲלוּק גְּדוּל בֵּין ה'פִּלְטִין שֶׁל מְלֻךְ, ל'פִּלְטִין שֶׁל עֶבֶד! רק אֶף-עַל-פִּי כֵן אֶפְשָׁר לְטַעוֹת בֵּינֵיהֶם!

פִּי יֵשׁ 'קֶשֶׁר' שְׁמַתְקִשְׁרִין הַרְבֵּה נִפְשׁוֹת, עַד שְׁנַעֲשֶׂה מֵהֶם 'בֵּית' ו'פִּלְטִין'! - פִּי מַתְקִשְׁרִין אֶחָד בְּאַחַד, וְאַחַד בְּאַחַד - עַד שְׁנַעֲשֶׂה מֵהֶם 'יְסוּד'! - וְאַחֲרֵיכֶּן נַעֲשֶׂה 'אַהֲל'! - עַד שְׁנַבְנֶה מֵהֶם 'בֵּית' ו'מְדוּר'! - וְזֶה ה'מְדוּר', הוּא 'מְדוּר לְאַמְת'! - וּכְשֶׁצָּרִיכִין לְבַקֵּשׁ 'אַמְת', מוֹצֵאִין שֵׁם בְּאוֹתוֹ ה'מְדוּר'! - הֵינּוּ: בְּתוֹךְ ה'קֶשֶׁר שֶׁל הַנִּפְשׁוֹת הַנִּזְכָּר, שְׁמֵהֶם נַעֲשֶׂה 'מְדוּר לְהַאֲמֵת', כִּנֵּל!

וְעַל-כֵּן צוֹתֶה הַתּוֹרָה (שְׁמוֹת כג, ב): "אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטֹּת", פִּי מֵאַחַר שְׁרַבִּים נִתְקַשְׁרוּ כְּאַחַד, בּוֹדַי שֵׁם ה'אַמְת', כִּנֵּל! - וְזֶה בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית מו, כז): "כָּל הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לְבֵית יַעֲקֹב", הֵינּוּ: שְׁמֵה'נִפְשׁוֹת' נַעֲשֶׂה "בֵּית יַעֲקֹב"! - הֵינּוּ: 'בֵּית מְדוּר', ל'אַמְת', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'יעֲקֹב', כִּמּוֹ שְׁפֶתוֹב (מִיכָה כ) "תִּתֵּן אֲמֵת לְיעֲקֹב".

[אות ב] אָבֵל דַּע: שׁיֵשׁ כִּנְגַד זֶה 'קֶשֶׁר שֶׁל רְשָׁעִים', שְׁמַתְקִשְׁרִין יַחַד הַרְבֵּה 'נִפְשׁוֹת שֶׁל רְשָׁעִים', וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם 'בֵּית' ו'מְדוּר' ל'שִׁקָּר'. וְעַל זֶה הַזְהִיר הַנְּבִיא (ישַׁעְיָה ה, יב): "לֹא תֵאמְרוּן קֶשֶׁר לְכָל אֲשֶׁר יֹאמֵר הָעָם הַזֶּה קֶשֶׁר", פִּי "קֶשֶׁר רְשָׁעִים אֵינוֹ מִן הַמִּנִּין" (סְנֵהֲדָרִין כו). וְעַל זֶה כְּתִיב (שְׁמוֹת כג, ב): "לֹא תִהְיֶה אַחֲרֵי רַבִּים לְרַעַת".

[אות ג] וְהֵנָּה: בֵּין 'שְׁנֵי הַבְּתִים' הַנִּזְכָּר אֶפְשָׁר לְטַעוֹת. הֵינּוּ: בֵּין ה'אַמְת' וְה'שִׁקָּר'! פִּי ה'שִׁקָּר' מְדַמֶּה עֲצָמוֹ לְה'אַמְת', פִּי גַם שֵׁם יֵשׁ 'קֶשֶׁר' מ'נִפְשׁוֹת רַבִּים', וְאַפְשָׁר לְאָדָם לְטַעוֹת, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ 'הֵיכֵן הַאֲמֵת', וְלִהְיֶן יָקָרָב עֲצָמוֹ! - וְדַע: שְׁעַל-יְדֵי 'מִצְוֹת פְּדִיוֹן-שְׁבוּיִים', זוֹכֵה לְהִבִּין בֵּין 'שְׁנֵי הַבְּתִים' הַנִּזְכָּר, בֵּין 'אַמְת' ל'שִׁקָּר', בֵּין מְלֻךְ ל'עֶבֶד'. פִּי ה'שִׁקָּר' הוּא בְּחִינַת 'עֶבֶד', בְּחִינַת 'אַרוּר', בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית ט, כה): "אַרוּר כֹּנֵעַן עֶבֶד עֲבָדִים" וכו'.

בְּשִׁלְמוֹת בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם כָּפִי דָּרְכוּ תְּמִיד! וְחֹשֶׁב הַדְּבָרִים שֶׁהוּא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם! וּמִצָּא: שְׁלֹא יֵצֵא יְדִי-חֻבָּתוֹ בְּשִׁלְמוֹת בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם! - כְּגוֹן: שֶׁהִיא צָרִיךְ לִילֵךְ אָנָּה וְאָנָּה בְּתוֹךְ הַבַּיִת כֶּךָ וְכֶךָ פְּעָמִים כָּפִי מַה שֶׁהִיא צָרִיךְ כָּפִי הַשְׁגָּתוֹ הַגְּבוּהָ! - וּבְאוֹתוֹ הַיּוֹם לֹא הִלֵּךְ כָּל-כֶּךָ בְּבֵית כְּרָאוּי לוֹ! - וְעַל-יְדִיזָה נִפְל בְּדַעְתּוֹ מְאֹד! - עַד שְׁלֹא הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ לְהַחֲיוֹת אֶת-עֲצָמוֹ! - עַד שֶׁהַחֲיָה עֲצָמוֹ בְּמַה שֶׁזָּכָה "שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי"!

וּמִזָּה הָעֵנָן תִּבְיִן: מַעֲלַת הַפְּלָגַת אוֹתוֹ הַצְּדִיק, כִּמְהָ הָיָה גְּדוּל בְּמַעֲלָתוֹ - שֶׁהִיא לוֹ עֲבוּדָה גְּבוּהָ בְּמַה שֶׁהִלֵּךְ אָנָּה וְאָנָּה בְּתוֹךְ הַבַּיִת! - עַד שְׁעַל-יְדֵי שְׁמַעַט לְפִי דַעְתּוֹ בְּעֲבוּדָה זֹאת, הַצָּטְעָר כָּל-כֶּךָ, עַד שְׁכִמְעַט לֹא הָיָה יָכוֹל לְהַחֲיוֹת אֶת-עֲצָמוֹ, לוֹלֵא שֶׁהַזְכִּיר אֶת-עֲצָמוֹ "שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי" - רְאֵה וְהִבֵּן וְהִבֵּט עֲבוּדַת הַצְּדִיקִים וְצַעֲרָם עַל מַעוּטָם בְּעֲבוּדָתָם, עַד הֵיכֵן עַד הֵיכֵן מַגִּיעַ! - אֲשֶׁרֵי לָהֶם).

(ב'לְקוּטֵי-הַלְכוֹת', פָּסַח ט, טו: עֶקֶר ה'נִפְלִיָּה' מַחֲמַת גְּדֻלוֹת' - שְׂאִין נֶאֱדָה וְרָאוּי לוֹ לְעַבֵּד עֲבוּדָה וּיְגִיעָה הַזֹּאת, וְעַדִּין לֹא פָּעַל כְּלוּם! - אָבֵל הַחֶפֶץ בְּאַמְת אוֹמֵר בְּלִבּוֹ: בְּשִׁבִיל 'נִקְדָּה אַחַת שֶׁל הַתְּנוּצָצוֹת-אֱלֻקוֹת אֶחָד', כְּדָאֵי כָּל הִיגִיעָה בְּכַפְלֵי-כַפְלֵים! - וּכְמוֹ הַצְּדִיק שֶׁשִּׁמַּח אֶת-עֲצָמוֹ עַל-יְדֵי "שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי").

שאלות לחידודא

כחן 38א:

שיחות שאחר ספורי המעשיות (4)

- ג. מה אומר רבינו, ע"י מה זוכה להבין ההבדל שיש בין שני הבתים?
- ע"י מצות ציצית
 - ע"י מצות תפילין
 - ע"י מצות פדיון שבויים
- ד. האם למדת את המעשה השבוע?
- כן
 - לא
 - רציתי

- א. מי דר בשני מיני פלטיין?
- בשניהם דר מלך
 - בשניהם דר עבדים
 - באחד דר מלך ובאחד דר עבד
- ב. יש חילוק בין שני הפלטיין?
- שני הפלטיין דומין זה לזה
 - באמת יש חילוק גדול בין שני הפלטיין
 - שתי התשובות נכונות

בעומק המעשה

היכן מספר רבינו בספורי מעשיות על "עבד" ?

תשובות על המבחן של שבוע שעבר

- במה פעמים מסופר בסיפורי מעשיות על "סוס" ? 9 פעמים - מי יודע באיזה מעשיות ?
- במעשה א' בקש, שיתנו לו משרת וסוס ומעות על הוצאות, והלך לבקשה
- במעשה ג' החיגר - ונגזלו התבה והסוסים, והוא נשאר על העגלה
- במעשה ח' ובאו אל גשר קטן, ונפל סוס אחד
- במעשה ט' החכם - וראה עגלה גדולה עם ארבעה סוסים
- במעשה ט' החכם וחבירו - והתחילו למכר סוס אחד ואחר כך השני, עד שמכרו כלם
- במעשה י"א והסוחר היה רוכב על סוס
- במעשה י"א אני באתי לבאן על ידי הסוס
- במעשה י"א בא לשם עוד אדם אחד שהיה רוכב על סוס ורצה לבגס
- במעשה י"ב וגם נוסעים עם מלאכים, כי הסוסים שלהם הם מכסים בעשירות גדול

דעם רבינ'ס
מעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה שמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com